

Гуменюк В.А.

магістр

Бабій О.М.

к.е.н., доцент

Одеський національний економічний університет (Україна)

ЕНЕРГЕТИЧНА ІНФРАСТРУКТУРА УКРАЇНИ: СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Енергетична інфраструктура України зіткнулася із серйозними викликами внаслідок війни. Ушкодження об'єктів енергетики становлять понад 50%, що призвело до значних перебоїв у енергопостачанні. Відновлення та модернізація цієї інфраструктури є пріоритетними завданнями для забезпечення сталого розвитку країни та підвищення енергетичної незалежності.

До початку військових дій Україна активно розвивала свою енергетичну інфраструктуру, приділяючи особливу увагу відновлюваним джерелам енергії. Зелена енергетика займала понад 13% загального обсягу виробництва електроенергії. Важливо зазначити, що до війни Україна була одним із лідерів у галузі розвитку відновлюваної енергетики.

У 2019 році Україна увійшла до десятки країн за темпами розвитку відновлюваних джерел енергії. На початок 2022 року загальна потужність зеленої енергетики досягла 9656 МВт. До цього числа входять сонячні, вітрові, біомасові та гідроелектростанції. Розвиток цієї галузі став можливим завдяки державній підтримці, міжнародним інвестиціям та активній реалізації проектів у сфері відновлюваної енергетики.

Вітрова енергетика займає особливе місце у планах розвитку відновлюваних джерел енергії в Україні. Одним із ключових проектів є будівництво Тілігульської вітрової електростанції у Миколаївській області. Ця станція стала першою у світі вітровою електростанцією, яка будується під час війни. Вітрова енергія має потенціал забезпечити до 20-30% потреби країни в електроенергії.

Іншим значущим проектом є будівництво вітрової електростанції навколо Чорнобильської АЕС. Цей проект, що реалізується у співпраці з Німеччиною, символізує новий етап використання відновлюваних джерел енергії на території, яка раніше постраждала від ядерної катастрофи.

Однак, військові дії призвели до значних втрат: близько 30% сонячних електростанцій перебувають на територіях, що знаходяться під контролем Російської Федерації, і багато з них було зруйновано або серйозно пошкоджено.

Попри це сонячна енергетика залишається важливим елементом енергетичної стратегії України. Відновлення та розвиток сонячних електростанцій є пріоритетними завданнями для забезпечення сталого енергопостачання та зниження залежності від традиційних джерел енергії.

Локальні громади відіграють важливу роль у розвитку зеленої енергетики України. Місцеві ініціативи щодо встановлення сонячних станцій для автономного забезпечення електроенергією сприяють збільшенню частки

відновлюваних джерел у загальному енергобалансі країни. Ці проекти також підвищують стійкість місцевих спільнот до енергетичних криз та створюють передумови для подальшого розвитку зеленої енергетики на місцевому рівні.

Для відновлення та розвитку енергетичної інфраструктури України необхідний комплексний підхід та стратегічне планування. Важливим аспектом є активна співпраця з міжнародними партнерами та залучення інвестицій у сферу зеленої енергетики. Крім того, потрібна модернізація існуючих об'єктів та будівництво нових потужностей на основі відновлюваних джерел енергії.

Особливу увагу слід приділити розвитку нормативно-правової бази та впровадженню інноваційних технологій у енергетичному секторі. Це дозволить забезпечити стійке та екологічно чисте енергопостачання, а також знизити залежність від імпорتنих енергоносіїв.

Відновлювані джерела енергії відіграють ключову роль у відновленні та розвитку енергетичної інфраструктури України. Успішна реалізація планів щодо розвитку зеленої енергетики може стати запорукою енергетичної незалежності та сталого розвитку країни в майбутньому. У цьому контексті важливу роль відіграє співпраця з європейськими країнами, підтримка міжнародних організацій та активна участь місцевих спільнот.

На даний момент, на жаль, все дуже погано, а показник, що ми закупили електрики тільки в червні 858 400 МВт/год - це більш ніж на 50.000.000 \$, демонструє, що гроші починають витікати з країни і підтримка тільки існування буде зростати постійно. До кінця року лише на підтримання балансу життєдіяльності країни ми витратимо понад 300-400 мільйонів доларів. Раніше Україна на цьому заробляла по 13-20 млн. \$ на місяць, а тепер доводиться самій витрачати, що посилить дефіцит бюджету та економічної кризи в країні.

Завдяки своєму природному потенціалу Україна має все необхідне, щоб посилити свою енергосистему відновлюваними джерелами, а потім – і європейську через експорт надлишкових потужностей.

Проте роботи у «озелененні» української енергетики ще багато. Є ризик, що оголошені стратегії та візії так і залишаться гарними презентаціями на папері. Також і війна додає клопоту. Проекти, пов'язані з ВДЕ, потребують чималого фінансування. Ті ж іноземні інвестори не вкладатимуть гроші в те, що може бути знищено. Проте вибитися у лідери шанс є. Головне його не прогавити.

Список використаних джерел

1. Енергетична інфраструктура в Україні: чи допоможе їй зелена енергетика. [finance.ua](https://finance.ua/goodtoknow/energytyczna-infrastruktura-v-ukraini#headline_2). URL: https://finance.ua/goodtoknow/energytyczna-infrastruktura-v-ukraini#headline_2 (дата звернення: 15.07.2024).

2. The Economist. Half Ukraine's power is knocked out; winter is coming. *The Economist*. URL: <https://www.economist.com/europe/2024/07/15/half-ukraines-power-is-knocked-out-winter-is-coming> (date of access: 15.07.2024).